

Udvalgets indstilling om ændringer i folketingets forretningsorden sattes derefter til forhandling som helhed.

Ingen bad om ordet.

Indstillingen

vedtoges med 118 stemmer mod 6.

Anden næstformand (Halvdan Hendriksen): Valg af ombudsmandsudvalget vil herefter blive sat på dagsordenen for et følgende møde.

Sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om retsens pleje i Grønland.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 85; fremsættelsen findes i tidenden, sp. 504).

Lovforslaget sattes til forhandling.

K. Axel Nielsen: Anledningen til, at der allerede nu, kun godt 3 år efter gennemførelsen af retsplejeloven i Grønland, foreslås ændringer i denne lov, er, som det siges i den højtærede statsministers fremsættelse og i bemærkningerne til lovforslaget, at grundloven og dermed også bestemmelserne om en domstolskontrol med administrativ frihedsberøvelse nu gælder for Grønland. Hovedbestemmelserne i det foreliggende forslag er derfor reglerne i det nye afsnit E, §§ 21 og 22, der foreslås føjet til den grønlandske retsplejelovs kapitel 4. Samtidig har man benyttet lejligheden til at foreslå forskellige mindre betydelige ændringer i loven, ændringer, der hviler på de erfaringer, man har gjort, medens loven har virket.

Man kunne spørge: Hvorfor er loven om kontrol med administrativ frihedsberøvelse, som blev gennemført i forrige folketingsamling, ikke kommet til at omfatte Grønland? Herom siges det i fremsættelsen, at det har været nødvendigt at afvente lovforslagets behandling i det grønlandske landsråd i sommeren 1954. Denne bemærkning giver mig anledning til at henlede den højtærede statsministers opmærksomhed på det spørgsmål, om det nu også må

anses for absolut nødvendigt i alle tilfælde ved gennemførelsen af nok så selvfølgelig love at spørge landsrådet. Da vi i sommer var i Grønland, hørte vi ofte fra grønlandsk side den påstand, at Grønland nu er det nordligste amt i Danmark, en påstand vi naturligvis med glæde accepterede. Jeg skal ikke lægge op til en principiel debat om det grønlandske landsråds forfatningsmæssige stilling; jeg har blot villet pege på spørgsmålet, der på lang sigt kan få stor betydning. Vi skulle jo ikke gerne hernelde fra så blot det mindste frø til en grønlandsk selvstyrebewægelse, for hvilken der øjensynlig for tiden ikke er grobund i det grønlandske folk. For ikke at blive misforstået vil jeg gerne have sagt, at det jo står ganske klart, at det i den overgangstid, der nødvendigvis må gå, inden den grønlandske lovgivning er ført à jour, vil være rimeligt og naturligt at høre landsrådets opfattelse, inden love af større betydning eller love, hvis indhold må afpasses efter de særlige grønlandske forhold, gennemføres.

Øvrigt giver lovforslagets hovedbestemmelse om domstolskontrol med administrativ frihedsberøvelse mig ikke anledning til principielle bemærkninger.

Af lovforslagets øvrige bestemmelser skal jeg kun pege på en enkelt, nemlig bestemmelsen i kapitel 3, § 5, om indgåede retsforlig, der efter forslaget har samme virkning som grundlag for fuldbyrdelse som en retskraftig dom. Da landsdommeren skal vejlede underretterne og til brug for sin vejledning skal have indsendt udskrifter af de ved underretterne truffne afgørelser, vil det nok være rigtigst at pålægge underretterne også at indsende udskrifter af indgåede retsforlig.

Ved lovforslagets behandling i landsrådet har dette vedtaget en udtalelse om, at der i loven bør optages en revisionsbestemmelse i lighed med de bestemmelser, der under behandlingen her i folketinget blev indsat i kriminalloven og ægteskabsloven. En sådan bestemmelse vil formentlig være uskadelig, men da den højtærede statsminister i lovforslagets bemærkninger erklærer, at man har anmodet landsdommeren om at indsamle materiale til belysning af, om ændringer i loven må anses for hensigtsmæssige, og da der gives løfte om, at der enten vil blive stillet forslag om ændringer